

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1157/2019
17.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Костић, адвокат из ..., против тужене „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Душан Димитријевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3103/18 од 18.12.2018. године, у седници већа одржаној 17.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3103/18 од 18.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П1 168/17 од 14.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се пониште као незаконита решења директора тужене о изрицању дисциплинске мере бр. ...-... од 03.04.2017. године, Школског одбора тужене бр. ...-... од 24.04.2017. године, као и решења директора тужене о престанку радног односа бр. ...-... од 25.04.2017. године и решење Школског одобра тужене бр. ...-... од 11.05.2017. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3103/18 од 18.12.2018. године, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитајући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, а коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 3. овог закона, која је учињена у поступку пред

другостепеним судом. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуштања у примени, као ни до неправилне примене било које од одредаба процесног закона, које су биле или могле бити од утицаја на доношење законите и правилне пресуде. Другостепени суд је оценио жалбене наводе од значаја и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на радном месту наставника ..., а у периоду од 2002. до 2010. године налазио се на функцији директора школе. Пресудом Основног суда у Пироту К 181/13 од 28.04.2016. године, која је постала правноснажна 06.10.2016. године, тужилац је оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ извршеног у периоду од 14.07.2006. године до 11.06.2008. године и тужиоцу је изречена условна осуда. Закључком директора школе од 29.01.2017. године, против тужиоца је покренут дисциплински поступак, који је окончан дана 03.04.2017. године, доношењем решења о изрицању дисциплинске мере – престанак радног односа и суспензија лиценце на период од шест месеци. Приговор тужиоца против овог решења одбијен је решењем Школског одбора тужене од 24.04.2017. године. Решењем директора школе од 25.04.2017. године тужиоцу је отказан уговор о раду, а приговор тужиоца против овог решења одбијен је решењем Школског одбора од 11.05.2017. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно оценили да су побијане одлуке директора тужене о изрицању дисциплинске мере престанка радног односа и отказу уговора о раду, законито донете, дајући јасне, правилне и потпуне разлоге које прихвата ревизијски суд.

Према члану 139. Закона о основаног сиситема образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 2/09....62/16), запослени може одговорати за тежу повреду радне обавезе прописану овим законом. Одредбом члана 141. став 1. тачка 1. овог закона одређено је да се под тежом повредом радне обавезе запосленог у установи сматра извршењем кривичног дела на раду или у вези са радом, за коју се сагласно одредби члана 143. став 3. истог закона изриче мера престанка радног односа и лиценца се суспендује на шест месеци, након спроведеног дисциплинског поступка. Радни однос запосленог у установи престаје у складу са законом на основу решења директора (члан 144. Закона).

Имајући у виду да је правноснажном пресудом Основног суда у Пироту К 181/13 од 28.04.2016. године тужилац оглашен кривим и условно осуђен за кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ РС, што се сматра извршењем кривичног дела на раду или у вези са радом, учинио је тежу повреду радне обавезе из 141. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања, због чега му је законито изречена најтежа дисциплинска мера - престанак радног односа и суспензија лиценце. Побијано решење је донето у законом прописаном дисциплинском поступку, будући да га је покренуо директор установе писменим закључком и да је одлука донета на усменој расправи са правом запосленог да изложи своју одбрану. Истовремено, дисциплински поступак против тужиоца је покренут и окончан у року из члана 142. ст. 8. до 10. Закона о основама система образовања и васпитања, имајући у виду да је пресуда којом је оглашен кривим због извршеног

кривичног дела злоупотреба службеног положаја постала правноснажна 06.10.2016. године, а да је закључак о покретању дисциплинског потупка донет 19.01.2017. године, дакле пре протеча рока од шест месеци од дана сазнања за повреду радне обавезе и учиниоца, односно пре протеча рока од десет година, у коме застарева кривично гоњење за кривично дело злоупотреба службеног положаја. У конкретном случају, апсолутна застарелост кривичног гоњења за кривично дело извршено до 11.06.2008. године наступила би 11.06.2018. године, док је поступак је покренут закључком директрора тужене 19.01.2017. године.

Неосновани су ревизијски наводи о незаконито изреченој мери престанка радног односа, будући да се правне последица условне осуде не односе на стицање и губитак права на рад и сходно томе не доводе до обавезног престанка радног односа. Међутим, за повреде радне дисциплине које имају обележја кривичног дела изриче се најтежа дисциплинска мера – престанак радног односа (члан 143. став 3. у вези члана 141. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања). Осуђујућа одлука суда је меродавна код квалификације повреда радне дисциплине које имају обележја кривичног дела, због тога што послодавац није овлашћен да без вођења кривичног поступка, самостално утврђује да ли одређено понашање запосленог има обележја кривичног дела или не, јер би у супротном била повређена права запослених загарантована Уставом Републике Србије. Врста осуде у кривичном поступку није меродавна, јер се ради о повреди радне дисциплине за коју послодавац увек изриче меру престанка радног односа.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић